

-Bladet

LOKALNYHETER FRÅN LÖABYGDEN

NR 4 1993



Nille Gerdsson på pass

Älgjakt – de grönklädda männens spännande vecka

Älgjakt. Ingen kan undgå att märka vad som är på gång den där andra veckan i oktober. Det ligger en alldeles särskild stämning och spänning över hela byn. Flockar av grönklädda pojkar med röda band runt mössorna syns här och var. Tidiga morgnar drar de till skogs. Och vid middagstid går bilarna åter i skytteltrafik längs skogsvägarna. Det är dags att byta pass.

På eftermiddagarna kan man se de grönklädda i Affärn och snacket och historierna går.

– Och plötsligt vet du står älgen alldeles under passet. Jag hade kunnat släppa kaffekoppen i huvet på den. Fast jag vet inte om jakt med kaffekopp är tillåten?

Löa-Bladet satt med på ett pass en förmiddag vid årets älgjakt. Det var dimmigt och kallt kan vi rapportera och - med förlov sagt - lite långtråkigt mot slutet. Men visst kände vi lite av den där speciella spänningen också. När en älg plötsligt lösgör sig ur dimman och med

majestätiska kliv försvinner uppåt kraftledningsgatan, då vaknar bestämt någon primitiv jaktinstinkt inombords.

– Där, viskar vi andlöst och pekar, där!

Men dimman är för tät och avståndet för

(forts sid 3)

**Nu är det
dags att
söka
stipendium
ur Erik
Ardesjös
Minnesfond!**

Sid 2

**Löa Skola
får eget
daghem**

Sid 4

**Löa Tjur-
förening
upplöst**

Sid 4

God Jul

Luciamorgonen är gnistrande kall och vintrigt vit. Termometern visar - 15°C och snön knarrar under stövlarna. Det talades om en stundande vargavinter redan när den första snön kom i mitten av oktober, men sedan dess har ju regn och lenväder avlöst kallfronterna många gånger, så än törs vi väl inte vara säkra ens på en vit jul.

Hur det än blir med det ber LÖA-Bladet att få önska alla sina läsare en riktigt God Jul och ett Gott Nytt År!
Red.

Många mil för Mickes must!

– Jovisst, det ska jag ordna, säger Micke i Affärn som vanligt och tackar och bockar i telefon.

Inte är det mycket som är omöjligt för Micke, men den här gången blev han själv lite förvånade över beställningen. Tio backar julmust och tre backar annan söt dricka går väl att ordna, det är bara det att beställaren bor i Mora, vid pass 20 mil från LÖA! Men han ville prompt ha drickat från Guttsta och han hade av bryggeriet fått besked om att LÖA Affärn var den närmaste återförsäljaren.

Ett litet bekymmer hade morabon dock, han skulle inte hinna ner före stängningsdags. Men med hjälp av Svea och Kalle ordnade Micke det också förstås. I LÖA får man service! Klockan halv tio på kvällen hade den lycklige morabon lastat in sina drickabackar i bilen och hade bara att köra de 20 milen hem igen.

De må vara någonting alldeles speciellt med Guttsta julmust. Micke har förstås extrapris till jul.

Erik Ardesjös Minnesfond

Nu är det dags att påminna alla löaungdomar om möjligheten att söka stipendium ur Erik Ardesjös Minnesfond. Fondens styrelse vill gärna uppmana lärare och föräldrar att också påminna om denna chans till ett ekonomiskt bidrag 1994. För 1993 delades aldrig något stipendium ut, eftersom inga ansökningar kom in.

Enligt stadgarna ska fondens medel användas till "stipendier för en, två eller tre ungdomar under utbildning födda i eller med särskild anknytning till Västra eller Östra LÖA byar, som hjälp till bestridande av utgifter för kunskapsinhämtande inom kulturområdet, företrädesvis teater eller hembygdsvård."

På lite mer ledig svenska betyder det att löaungdomar kan ansöka om bidrag till en kursavgift eller studieresa t ex, eller för att köpa böcker eller annat utbildningsmaterial för studier av kulturell art. Stipendier har tidigare delats ut för bland annat inköp av noter och musikinstrument, fotokurs och dansutbildning.

Löabygdens Hembygdsförening godkände vid årsmötet i år fondstyrelsens förslag att begreppet "kulturområdet" inte bör ges en alltför snäv definition. Idrott bör t ex kunna räknas som kultur.

Den som har planer på att förkovra sig i någonting som kan vara berättigat till ett stipendium ska inte tveka att söka. Man kan lämna in ansökan för egen del eller föreslå någon lämplig kandidat. Fonden är inte jättestor. Stipendierna brukar ligga på 1-3 000 kr, men även en sådan summa brukar väl kunna vara ett välkommet bidrag.

Ansökan om 1994 års stipendium ska vara inne senast den 31 januari. Lämna ansökan till Hembygdsföreningens ordförande, Åke Rydholm, Östra LÖA, 714 94 Kopparberg.

Stipendierna delas ut i samband med Hembygdsföreningens årsmöte i mars.



LÖA-BLADET

En tidning för LÖA med omnejd.

Utgiven av Löabygdens Hembygdsförening med bidrag från LÖA Sportklubb

Redaktion: Margareta Gustafsson, Uddnäs, tel: 301 20

Stina Gottliebsson, Petters, tel: 302 55

Maria Lindstedt, Fredensberg, tel: 300 64

(Forts fr sid 1)

långt. Nille avstår från skott. Strax därpå smäller det lite längre norrut istället. Christer Carlsson sitter i bättre läge och faller älgen med ett välriktat skott.

Fina kor ska sparas

Vi följer Nille Gerdsson den här morgonen. Första passet ligger längst i söder i området. Vi går lite efter de andra i jaktlaget, för att fösa eventuella djur framför oss. Men det är lugnt i skogen, kav lugnt. Bössan får stå i fred, lutad mot ett träd.

– Man måste veta vad det är man skjuter på innan man ens siktar, menar Nille. Kommer det en tillåten älg hinner jag nog få fatt i bössan.

Det är främst små och dåliga djur som ska gallras bort. Stora fina stamkor, som ofta föder dubbelkalvar ska sparas.

Jaktledaren bestämmer

Hundskall hörs på håll och i radion rapporteras att en ko med kalv varit synlig. Johan är hundförare och när han och Trolle hunnit till Eriks motag är det dags att ställa om. Då tar vi bilen och far längre norrut till Tyskens pass vid kraftledningen. Det har jaktledningen bestämt i förväg. Man kan inte ta bilen till nästa pass, bara för att man sett en älg gå åt det hållet. Det skulle vara detsamma som jakt från bil och det är ju inte tillåtet.

Det är skönt som omväxling att bara göra det man blir tillsagd tycker Nille. Jaktledningen får hålla reda på var folket finns och bestämma när någon ska flytta till ett annat pass.

Jaktledare byts vart femte år. I år är det Klas Gustafsson som leder jakten

med Bengt Råstock som assistent. De har ett stort ansvar. De måste veta hur skogen ser ut vid varje pass, var jägarna sitter, i vilken riktning de kan skjuta osv.

Dimman är som mjölk

Dimman ligger som mjölk över kraftledningsgatan. Totalt vitt så långt ögat når. Kylan börjar krama allt hårdare om tårna. Nille är väl rustad med en extra filt att svepa in sig i. Han har ju varit med förr och vet vad som behövs. Fast han tycker att det är ovanligt varmt i år. Frost och snöglop är inte ovanligt under älgjakten. Då kan man tala om kyla.

Radion brusar. Ett par djur är på väg norrut rapporteras det. Efter ett tag hörs ett skott.

– Det var nog en ko, men jag tror jag bomade, rapporterar radion.

Hund och hundförare tillkallas. Det gäller att kolla att inget djur blivit skadeskjutet.

Tystnaden lägrar sig igen. Dimman är lika tät som förut. Vi sitter och sitter och konstaterar rätt snart att så där vansinnigt roligt är det väl inte att vara på älgjakt. Vi ser alltså älgen som Christer senare skjuter, men mer än så blir det inte.

– Så är det för det mesta, berättar Nille, man ser en och annan älg från sitt pass, men det är ganska sällan man skjuter. Själv har jag varit med sedan 1977 och skjutit sammanlagt två älgar under de åren.

Sen blir det syckning och fest

Vid middagsdags samlas jaktlaget i Åtjärnsstugan. Mellan tuggorna på matsäcksmackorna finns viktiga saker att diskutera. Vems tur är det att ordna

jaktfesten på lördag? Vilka ska vara med vid styckningen i år? Så dras det lott om passen för eftermiddagen. Jägarna drar till skogs igen. Men Löa-Bladet har fått nog av jaktens spänning och går hem och värmer fötterna.

Det totala resultatet av årets älgjakt i Löa blev 14 kalvar och 8 vuxna djur. Den tilldelade jaktkvoten var 14 kalvar och lika många vuxna djur. □

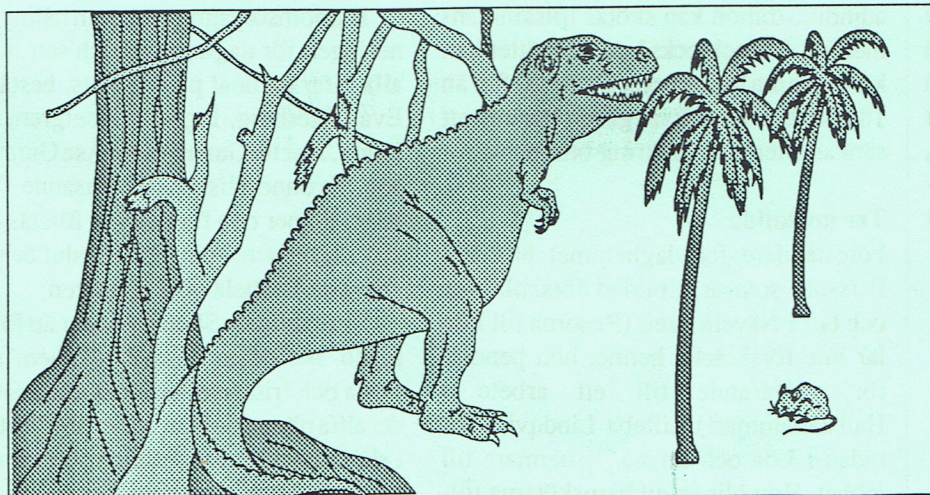


Julmarknad enligt traditionen

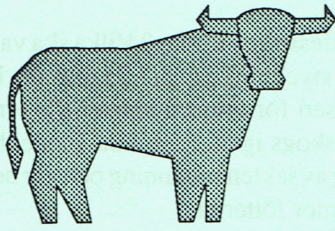
Första advent bjöd på de allra som finaste adventväder med sol och gnistrande snö. Från Viksnäs i Västra Löa kunde man till och med åka häst och släde till Hembygdsföreningens julmarknad i Löa Bygdgård.

I övrigt följde julmarknaden traditionen. Mycket fint hantverk fanns till försäljningen, det finns ju så många duktiga, händiga och kunniga människor i denna by. Ulf Johansson hade som vanligt plockat fram ett antal bilder ur arkivet till en alltid lika uppskattad fotoutställning. I år kunde man bland annat glädjas åt pott-träning på Ljungbergs kontor och visst kände vi igen Anna Larsson på Löafesten – fast det var kanske några år sedan?

Kaffe med saffransbulle och pepparkaka, hemstöpta ljus, hyacinter och lotterier fullbordade julmarknaden, som ger Hembygdsföreningen ett gott kassatillskott. Dock stannade nettot, som förra året uppgick till 4 380 kr, på 2 619 kr i år.



Nej, det är ingen älg! Löa-Bladet vill bara försöka vara lite modernt och med sin tid. Tyrannosaurus lär ju vara rysligt inne nu för tiden.



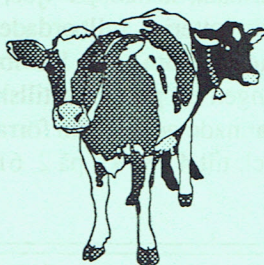
Löa Tjurförening finns inte mer

Löa Tjurförening har upplösts. Jodå, också den föreningen har funnits i denna aktiva by ända till nu. Fast verksamheten har väl varit vilande sedan slutet av 1950-talet någon gång. Tjurar är ju inte så där väldigt efterfrågade nuförtiden.

Föreningen kom till någon gång i början av seklet vet Arne Ericsson att berätta. Då inköptes en tjur med det ståtliga namnet Rask-Flink och vi får väl hoppas och förmoda att han gjorde skäl för sitt namn. Ett tag höll föreningen till och med två tjurar och de hade som mest ett 70-tal kor att betjäna. Vårdgårdar för tjurarna var bland andra Sjöberga, Lerbacken och Österby.

Arne Ericsson håller på att sammanställa en liten historik över tjurföreningen, så vi kan säkert få anledning att återkomma i ämnet i Löa-Bladet eller Löabygden.

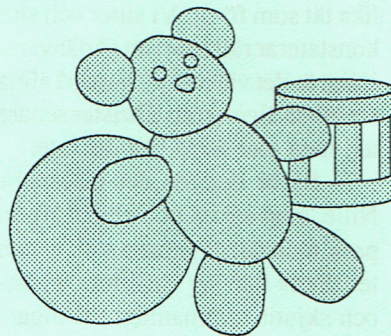
Har verksamhet inte varit stor, så har föreningens kassa istället rört sig på ett positivt sätt och vuxit med ränta på ränta under åren. Och när föreningen nu upplöses så har man beslutat att 10 000 kr av föreningens inestående medel ska gå till Löa Skola. Resten, som torde uppgå till närmare 18 000 kr när alla räntor är inskrivna och bankböcker avslutade, kommer att gå till Löa Bygdgårdsförening. Vem sa att tjurar inte är till stor glädje nuförtiden?



Nu öppnar Löa Skola eget daghem också

Löa Skola Ekonomisk Förening öppnar daghem i Löa från nyåret. Skolföreningens Barnomsorgsgrupp har lagt ner ett stort jobb under hösten och nu är allting klart. Tre lägenheter i pensionärshemmet byggs om för daghemmet i mellandagarna. En föreståndare och två barnskötare är anställda och dagiset kommer att få 18-20 barn inskrivna.

Föreningen får barnomsorgsavgift från kommunen för varje barn på dagiset, på samma sätt som man nu får skolpeng för skolbarnen. Men dagiset finansieras naturligtvis också med hjälp av avgifter. En heltidsplats kostar 1 050 kr per barn och månad, och en halvtidsplats 650 kr. Avgiften blir densamma för alla, men för syskon utgår rabatter.



– Vår målsättning är att hålla avgifterna så låga som möjligt, säger skolföreningens ordförande Göran Wijkmark och vi räknar med att föräldrarna kommer att få hjälpa till med vissa saker i daghemmet precis som i skolan. Viss administration kan skötas tillsammans med skolan och också på det sättet kan kostnaderna hållas nere. Om vi får fler än 18 barn kan föräldraavgiften komma att sänkas eller en återbäring betalas ut.

Tre anställda

Föreståndare för daghemmet blir Liil Persson, som är utbildad förskollärare och bor i Näverkärrret. (Resorna till Löa lär inte förskräcka henne, hon pendlar för närvarande till ett arbete i Hallstahammar!) Lilleba Lindqvist bor redan i Löa och får något närmare till jobbet. Hon blir en av barnskötarna tillsammans med Charlotta Antman, som

kommer att flytta från Trosa till Lindesberg.

Daghemmet får sina lokaler i pensionärshemmet där skolföreningen hyr tre lägenheter av Gustavsson & Eriksson, som äger huset. Lägenheterna ska byggas om för att anpassas till den nya verksamheten. Bland annat kommer en vägg att rivas – ett arbete som en grupp frivilliga föräldrar tagit på sig

Många frivilliga

– Det är det som är så fantastiskt med Löa, säger Göran Wijkmark, det är aldrig några svårigheter att få folk att ställa upp och hjälpa till. Vi engagerar Lennart Söderlund som entreprenör för ombyggnaden, men vi måste pressa kostnaderna med en del eget arbete. Och det var ingen som satt och tittade ner i bordet vid senaste föräldramötet, utan alla anmälde sig glatt till målning och tapetsering och annat sådant som vi tänkt att föräldrarna kan göra själva. Med den positiva inställningen som alla visar går det ju också lätt att ordna sådant här. Det är rätt fantastiskt vad vår lilla skolförening utvecklats bara under det här första verksamhetsåret.

Barnomsorgsgruppen, som hållit i planeringen för daghemmet och sett till att alla bitar hamnat på rätt plats, består av Eva Österberg, Ingrid Wieselgren, Eva Lager, Anette Gunarsson, Åsa Gunnarsson, Yvonne Elisson och Susanne Forsberg. Planer och förslag har förstas dragits i styrelsen, som fattar beslut och har ansvaret för hela verksamheten.

Det står i Löa Skolas stadgar att föreningen ska erbjuda såväl daghem som skola och fritidsverksamhet. Och det är i det allra närmaste klart att det blir "Fritids" i skolan också. Ett definitivt beslut väntas inom ett par veckor.

Hembygdsjästerskap i frågesport 1993

Hembygdsjästerskapet i frågesport i mitten av november blev en lyckad och trivsamt tillställning. Det var Löas tur att ordna det hela och de fem gästande föreningsarna föreföll nöjda med såväl frågorna som kringarrangemangen. Ett uppskattat inslag var David Gerdtsson, som svarade för musikfrågan med egna ljudillustrationer.

Startfältet var hela tiden väl samlat. I halvtid ledde Gusselby med en poäng. Laget höll sedan ledningen tiden ut och vann tävlingen med fem poäng före Resta Bygdesgårdsförening och Ramsbergs Hembygdsförening. Löalaget som bestod av Åsa Gustafsson, Aina Rydholm och Sven-Olle Holm sackade något i början, men kom sedan mycket starkt i

slutet. Dock räckte det inte enda fram. Men Hembygdsföreningens ordförande, Åke Rydholm, erkände efteråt att han var ganska nöjd med att det inte blev någon löavinster i år. Då hade vi fått lov att arrangera frågesporten nästa år också och att hitta på lagom kluriga frågor i lagom varierande ämnen är nog så knepigt. Nu ser vi fram mot en tävling i Gusselby istället.

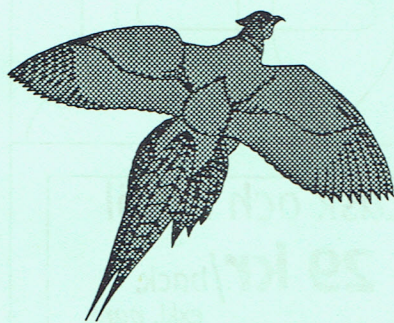
Frågesport kanske ingår i sådant knep och knåp som familjen brukar roa sig med i juldagarna. I så fall kan vi här bidra med några av frågorna från årets Hembygdsjästerskap. Svaren sitter som sig bör upp och ner på nästa sida.

Fråga nr 1.

- A. Under vilken regent skattlades det område som nu är Lindesbergs kommun?
 B. Apropå ovanstående regent. Under åren 1941-75 hade bröderna Sandström en fabrik i Lindesberg. Vad tillverkades där?
 C. Det finns ett naturreservat i kommunen, känt för sina orkidéer. Vad heter det?

Fråga nr 2.

- A. Ön Trällingen i Lindesjön är uppkallad efter en romanfigur. Vad heter han?
 B. Vem har skrivit romanen?
 C. Var är författaren begravd?



Fråga nr 3.

- A. Vaktel, fasan och orre hör alla till samma ordning av fåglar. Vilken?
 B. Fiskar har ibland många namn. Skomakare kallas t ex en fisk som annars heter?
 C. Det finns fyra nakenfröiga växter i vårt land. Nämn någon!

Fråga nr 4.

- Vilka grenar ingår i herrarnas 10-kamp? (Det gäller alltså civil friidrott)

Fråga nr 5.

- Många nya länder har kommit till under senare år. Har ni hunnit lära er vad huvudstäderna i följande länder heter?
 A. Slovakien
 B. Ukraina
 C. Georgien

Fråga nr 6.

- A. Muhammed är Allahs profet. Men islam räknar med flera profeter före honom. Nämn någon!
 B. Judarnas heliga religionsurkund motsvarar de fem Moseböckerna och heter med ett hebreiskt namn?
 C. Han levde på 500-talet f Kr och var en mycket lärd statsman och stor filosof. Han kom att bli andlig ledare och föremål för en mycket utbredd kult i Kina, åtminstone fram till revolutionen 1911. Vad hette han?

Fråga nr 7.

- A. Vilket är det vanligaste grundämnet i jordskorpan?
 B. Magnetit eller svartmalm är den vanligaste järnråvaran i Sverige. Men det finns en annan järnmalm, som bl a utmärkes av att den ger ett rött streck om man ristar den. Sådant malm bröts i Stripa och Striberg och är Västmanlands landskapssten. Vad kallas den?

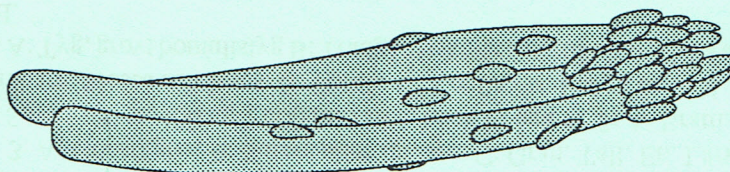
- C. Och så vill vi ha namnet på en mycket hård vulkanisk bergart, som bl a används till mortlar och sarkofager. Den är särskilt känd från en plats i Dalarna där den började brytas på 1700-talet.

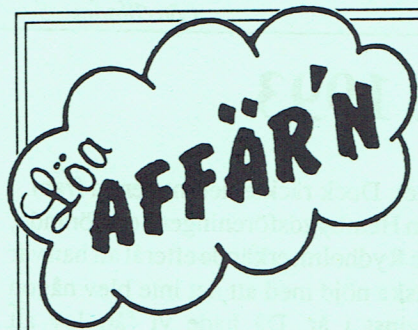
Fråga nr 8.

- A. Vad är kalikå?
 B. Vad sysslar en hortonom med?
 C. Var sitter en epålett?

Fråga nr 9.

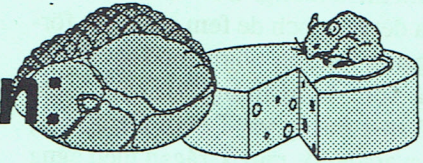
- A. Den här mannen som fanns vid Ludvig XIV:es hov lär ha varit en ganska ful fisk och konspirerade bland annat mot kardinal Mazarin. Dock var han matglad och har fått en vanlig vit sås uppkallad efter sig. Vad hette han?
 B. Det satt hårt åt, men Napoleon vann över österrikarna i juni 1800 och sägs sedan ha firat segern med en härlig kycklingrätt, där bland annat champinjoner och tomater ingår och de brynta kycklingbitarna sauterar i vitt vin. Var stod slaget?
 C. Kalvfilet, hummerklor och två sparrisar ingår. Vilken kung har gett namn åt den rätten?





Den goda julmaten
finns i Löa!

Från ost- och charkdisken:



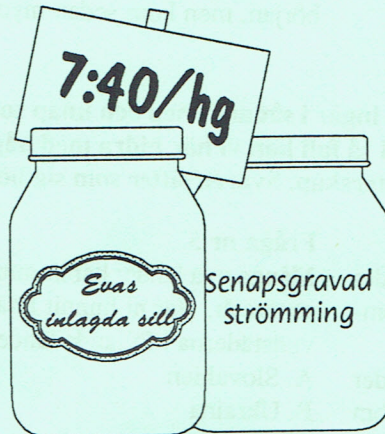
Pressylta **15:70/hg**

Wieneraladåb **10:90/hg**

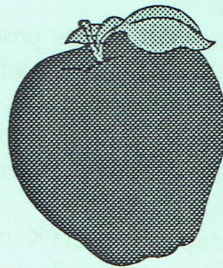
Munsökorv **8:90/hg**

Belgisk lantpaté **13:90/hg**

(Cumberland-saucen till patén finns
förstås också i Affärn)



Cheddarost
59 kr/kg



Svenska äpplen
till dagspris!
Ingrid-Marie och Kim



God Jul
och
Gott Nytt År!



Rätt svar till frågorna på sid 5. Tjuvkika inte!

Fråga nr 1. A: Gustav Vasa. B: Skidor. C: Lejakärret. Fråga nr 2. A: Ottar Tralling. B: Fredrik Cederborgh. C: Cederborgska gravplatsen, Lindesberg. Fråga nr 3. A: Hönsläglar. B: Sutare eller lindare. C: Gran, Tall, En, Lärkräd. Fråga nr 4: Längd, Höjd, Stavhopp, Diskus, Kula, Spjut, 100 m, 400 m, 1 500 m, 110 m häck. Fråga nr 5: A: Brattislava. B: Kief. C: Tiblisi. Fråga nr 6. A: Adam, Noa, Abraham, Moses och Jesus. B: Torah. C: Konfucius. Fråga nr 7. A: Syre. B: Blodstensmalm (Hematit). C: Portyr. Fråga nr 8. A: Tyg, grovt bomullstyg. B: Trädgårdsskötsel, hortikultur. C: På axeln. Fråga nr 9. A: Béchamel. B: Marengo. C: Oskar II.